

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Avdelning 30

DOM
2016-03-24
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
22849-15

SÖKANDE

Caperio AB, 556583-4875
Box 11105
161 11 Bromma

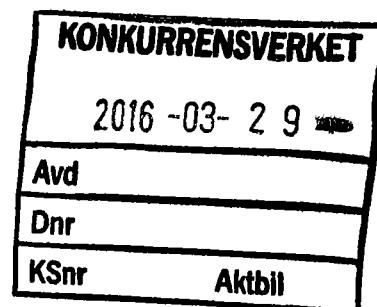
Ombud: Advokaten Göran Antonsson
Sandart & Partners Advokatbyrå KB
Box 7131
103 87 Stockholm

MOTPART

Försvarets materielverk
115 88 Stockholm

SAKEN

Upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, LUF5

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Caperio AB:s ansökan om överprövning.

Dok.Id 678447

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 08:00-16:30
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt		

YRKANDEN M.M.

Försvarets materielverk (FMV) genomför upphandling av X86-serverar, lagring samt närliggande produkter och tjänster (dnr. 15FMV407). Upphandlingen genomförs som ett selektivt förfarande enligt lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet (LUFS). Av tilldelningsbeslut den 9 oktober 2015 framgår att endast Dustin Sverige AB (Dustin) uppfyllt samtliga ska-krav och FMV meddelade att avtal kommer att tecknas med Dustin.

Caperio AB (Caperio) ansöker om överprövning och yrkar i första hand att rättelse på så sätt att FMV genomför en ny utvärdering där Dustins anbud förkastas och Caperios anbud utvärderas. Caperio yrkar i andra hand att upphandlingen ska göras om. Caperio anför i huvudsak följande. Caperios anbud uppfyller alla obligatoriska krav. Dustins anbud inte uppfyller alla obligatoriska krav. Upphandlingen har genomförts på ett sätt som strider mot bl.a. kravet på förutsebarhet och ska göras om. Det finns brister i förfrågningsunderlaget och förelåg bristande konkurrens i upphandlingen eftersom bara ett anbud kvarstod vid utvärdering. FMV har också i strid med 10 kap. 8 § LUFS beaktat omständigheter som inte angetts i anbudet till stöd för antagande av Dustins anbud. FMV har även genom sitt förfarande, att förkasta Caperios anbud men utvärdera och anta Dustins anbud, att beaktat omständigheter som inte fanns med i Dustins anbud och att inte avbryta upphandlingen när endast ett anbud kvarstod, brutit mot flera grundläggande principer för offentlig upphandling. Caperio har lidit eller kan komma att lida skada av FMV:s agerande.

FMV anser att ansökan om överprövning ska avslås och menar att de inte brutit mot någon bestämmelse i LUFS eller i övrigt mot någon av de grundläggande upphandlingsrättsliga principerna. FMV anför i huvudsak följande. Caperio har inte uppfyllt alla ska-krav i upphandlingen. Dustins anbud uppfyller alla ska-krav, och det skulle vara oproportionerligt att

förkasta anbudet endast på den grunden att Dustin inte bifogat tekniska specifikationer för övriga produkter. Förfrågningsunderlaget är tydligt och brister inte i transparens. FMV har ingen skyldighet att avbryta en upphandling pga. bristande konkurrens.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas. (1 kap. 11 § LUFSS)

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 11 § LUFSS eller någon annan bestämmelse i LUFSS och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts. (16 kap. 6 § LUFSS)

Prövningen i förvaltningsrätten utgör en kontroll av om det på grundval av vad sökanden har anfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 6 § LUFSS. För att ett ingripande enligt ska bli aktuellt krävs också att sökanden kan visa att han lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande myndigheten brutit mot LUFSS.

Det är den som ansöker om överprövning som på ett klart och tydligt sätt ska ange vilka omständigheter talan grundas på och visa att upphandlande myndighet har agerat i strid med gällande bestämmelser (se RÅ 2009 ref. 69).

Caperios anbud

I tilldelningsbeslutet den 9 oktober 2015 anger FMV att Caperio inte uppfyller alla ska-krav som ställts. Caperio uppfyller inte Märke 2 ska-krav 1, att Server typ 1 i underbilaga 1 a ska ha en (1) processorsockel. Servermodellen Caperio offererat för Server typ 1 har två (2) processorsocklar.

Caperio menar att de uppfyller det obligatoriska kravet att ha *minst* en processorsockel. En X86-server kan vara försedd med ett flertal processorsocklar, vanligtvis två stycken men det finns även superservrar med upp till 16 processorsocklar. FMV har för Server typ 1 Märke 2 efterfrågat en server som ska innehålla en Intel Xeon E5-2430 v2 processor (CPU). E5-serien innebär att CPU:n ska användas i ett tvåsockelsystem, dvs. en server med två processorsocklar. Trots detta har FMV efterfrågat en (1) processorsockel. Då en 2-socklad server kan användas på exakt samma sätt som en 1-socklad server fanns ingen tekniskt motiverad anledning till varför kravspecifikationen skulle förstås på så sätt att antalet efterfrågade socklar begränsades till enbart en (1). Dessutom är den av Caperio offererade Lenovo-servern med två processorsocklar billigare än en 1-socklad server. Eftersom E5 2400-serien var i slutskedet av ett generationskifte och skulle bytas ut till E5 2600-serien, ställde Caperio en fråga till FMV om det var möjligt att byta ut 2400-serien mot 2600-serien. FMV svarade att "FMV presumerar att anbudsgivarna har den tekniska kompetens som krävs för att avgöra huruvida deras offererade CPU:er har en likvärdig eller bättre prestanda över avtalets tid." Caperio uppfattade svaret som att FMV tillät avsteg från kravspecifikationen på såväl efterfrågad CPU som på antalet processorsocklar under förutsättning att "likvärdig eller bättre prestanda över avtalets tid" offererades. FMV har dock förkastat Caperios anbud trots att Caperio har offererat en Server typ 1 Märke 2 som uppfyller det obligatoriska kravet att ha *minst* en processorsockel. Detta strider mot likabehandlingsprincipen och är oproportionerligt enligt 1 kap. 11 § LUFs.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM

DOM

Om kravet ska förstås på så sätt att Server typ 1 Märke 2 *enbart* får vara försedd med en processorsockel måste det åtminstone vara tillåtet att offerera ett alternativ som är likvärdigt eller till och med bättre än det tekniskt uppställda kravet. Om kravet ska tolkas så som FMV gör, att det ska vara *endast* en (1) processorsockel, har FMV utpekat vissa särskilda servermodeller eftersom Dell och HP är de som erbjuder specialanpassade servermodeller för CPU:er av E5-serien med 1-sockelsystem, trots att detta strider mot Intels referensarkitektur. Kravet på en (1) processorsockel är ett onödigt tekniskt krav som uppställer ett omotiverat hinder mot den fria rörligheten, är oproportionerligt och strider mot 1 kap 11 § LUFS. Om det obligatoriska kravet i Underbilaga 1 a – Kravspecifikation Server typ 1 på en (1) processorsockel ska förstås på så sätt som FMV anför, brister kravspecifikationen i erforderlig transparens och strider mot 1 kap. 11 § LUFS.

FMV invänder att de ställt krav på *en* processorsockel, eftersom det är tillräckligt för myndighetens behov. Det ställda kravet i Underbilaga 1 a – Kravspecifikation Server typ 1 är tydligt och går inte att tolka som att det är möjligt att offerera *minst* en processorsockel. Det går inte heller att lägga till *eller liknande*, då det inte finns något liknande som en (1). Det skulle strida mot likabehandlingsprincipen att vid utvärderingen acceptera anbud med ett annat antal processorsocklar. Avseende Caperios fråga, om det var möjligt att byta ut typ av processor från 2400-serien till 2600-serien, går det inte, på grundval av FMV:s svar, att dra slutsatsen att avsteg också kan göras från kravspecifikationen beträffande antalet processorsocklar. Syftet med kravet på en processorsockel är att FMV, som idag har ett 1-sockelsystem, vid behov ska kunna ersätta en gammal server med en ny server som i sin konfiguration är så lik den gamla som möjligt. Om man byter en processor med en processorsockel till en processor men två processorsocklar finns risk att behöva göra anpassningar av systemet. Det finns därför en tekniskt motiverad anledning till att uppställa kravet på en processorsockel och kravet är inte oproportionerligt.

Förvaltningsrätten anser att det klart och tydligt framgår av Underbilaga 1 a – Kravspecifikation Server typ 1 att det som ska offereras är en server med en (1) processorsockel. Det går inte, såsom Caperio gör gällande, att utifrån FMV:s svar på frågan om att byta ut 2400-serien till 2600-serien dra slutsatsen att det går att offerera en server med fler processorsocklar än en. Kravet kan således inte läsas som att det ska vara *minst* en processorsockel. Kravet på en processorsockel är således klart och tydligt och strider enligt förvaltningsrättens mening inte mot principen om transparens. FMV har också gett en rimlig förklaring till varför myndigheten har efterfrågat just en (1) processorsockel för att servern ska vara så lik den gamla som möjligt i syfte att undvika eventuella anpassningar av systemet. Förvaltningsrätten finner inte skäl att ifrågasätta det angivna syftet, varför kravet inte kan anses onödigt eller gå utöver vad som krävs för att uppfylla syftet. Kravet är således inte oproportionerligt. Något stöd för Caperios påstående att FMV ska ha utpekade särskilda servermodeller har inte getts in. Skäl för ingripande föreligger därför inte på denna grund. Eftersom Caperio inte har offererat en server med en (1) processorsockel, utan med två (2) processorsocklar, uppfyller Caperios anbud inte det ställda obligatoriska kravet för Server typ 1 i Underbilaga 1 a – Kravspecifikation Märke 2 ska-krav 1. FMV har därmed rätteligen uteslutit Caperios anbud från utvärdering.

Dustins anbud

Förvaltningsrätten har ovan funnit att Caperios anbud inte uppfyller alla ska-krav och att FMV därför rätteligen har uteslutit anbudet. Den anbudsgivare som rätteligen har uteslutits i kvalificeringsfasen kan inte längre betraktas som en presumtiv leverantör och kan normalt sett inte lida skada. Eftersom FMV anser att endast Dustins anbud uppfyller alla ska-krav och det således endast har återstått ett anbud att utvärdera, får det dock anses att det sökande bolaget har ett berättigat intresse av att få sina invändningar mot det vinnande bolagets anbud prövade, trots att sökandebolagets anbud

rätteligen har uteslutits. (jfr Kammarrätten i Stockholms mål nr 5630-15)
Förvaltningsrätten prövar därför även Caperios invändning om att Dustins
anbud inte uppfyller alla ska-krav.

Caperio anser att Dustins anbud inte uppfyller följande obligatoriska krav. I
Bilaga 3 – Prisbilaga punkten 3.4 i Anbudsinbjudan anges att
”Anbudsgivaren ska i sitt anbud bifoga prestanda och tekniska
specifikationer för samtliga produkter i enlighet med Bilaga 3 – Prisbilaga”.
Dustin har bifogat tekniska specifikationer avseende serverarna, men inte
avseende övriga produkter. Någon komplettering har inte begärts in. I
Underbilaga 1 g – Kravspecifikation Lagring Typ 1 anges att ”Leverantören
ska offerera Lagring Typ 1 innehållande bl.a. följande grundkonfiguration,
Anslutningsmöjlighet till extern server: - Ska kunna anslutas till Server
Typ 1, Server Typ 2, Server Typ 3, Server Typ 4, Server Typ 5 och Server
Typ 6 via tillval/konfiguration ”Extra nätverkskort 1GbE” alt. Extra
nätverkskort 10GbE. Anslutning till Lagring Typ 1 ska ske via iSCSI.”
Detta betyder att anslutning inte kan ske via Fiber Channel. iSCSI och Fiber
Channel är två olika helt åtskilda protokoll (språk) som används för
kommunikation mellan servern och minnet där lagring av data sker. Dustin
har offererat en HP MSA 2040 Storage. Av produktspecifikation framgår att
anslutningen sker genom ”8/16 Gb Fiber Channel (4) ports per controller”.
Den erbjudna lagringsmodulens anslutningsgränssnitt sker alltså inte via
iSCSI och uppfyller därmed inte det obligatoriska kravet. Dustins anbud
uppfyller inte heller kravet på listpriser för de varor som ingår i
produktkorgen. Dustin har lämnat oriktiga uppgifter i sitt anbud genom att
prisuppgiften för produkten ”Support Strategiskt paket 5 år” har angetts till
2 kr, när listpriset rätteligen var väsentligt högre. FMV har särbehandlat
Dustin genom att acceptera den manipulerade prisbilagan avseende servrar
typ 1-5 och lagring typ 1 som anges i Dustins Bilaga 3 – Prislista. Dustin
uppfyller därför inte detta obligatoriska krav.

FMV invänder att Dustins anbud uppfyller alla obligatoriska krav och att anbudet rätteligen har utvärderats. FMV har inte försökt genomföra utvärderingen på ett sådant sätt att det skulle passa den befintliga leverantören. FMV har ställt krav på att prestanda och teknisk specifikation ska bifogas för samtliga produkter i prisbilagan. Dustin har bifogat sådana specifikationer beträffande offererade servrar, men inte beträffande de övriga offererade produkterna i prisbilagan som finns under rubriken tillval/konfiguration. Dessa produkter är relativt sett av mindre betydelse i upphandlingen. De utgörs av standardprodukter och det är inga svårigheter att erhålla specifikationer om så skulle önskas. Dustin har i anbudet sagt att de uppfyller samtliga ska-krav för de produkter som anges i prisbilagan. Specifikationerna har inte varit nödvändiga för att kontrollera kravuppfyllnaden. Avsaknaden av specifikationerna har inte påverkat upphandlingen eller valet av leverantör. Trots kravet på att tekniska specifikationer ska ges in för samtliga produkter anser FMV att det skulle strida mot proportionalitetsprincipen att utesluta Dustin på denna grund. (se Kammarrättens i Sundsvall dom 2015-04-20, mål nr 652-15). Caperio påstår att Dustins offererade produkt HP MSA 2040 Storage för Lagring typ 1 inte uppfyller kravet på att kunna kommunicera med protokollet iSCSI. Påståendet är förvånande eftersom Caperio har offererat samma produkt. Caperio bör därför vara väl medveten om att produkten stödjer såväl kommunikation med Fiber Channel som med iSCSI. I den produktspecifikation som bifogats anbudet anges att kommunikation sker med Fiber Channel, med en hänvisning till HP:s hemsida där det bekräftas att kommunikation kan ske på båda sätten. Dustins anbud uppfyller också skullkrav 19 att "anbudsgivaren ska bifoga sin senast uppdaterade officiella listprislista för anbudsgivarens hela sortiment för produktområde servrar och lagring för de märken de valt att offerera. I listan ska det även framgå listpriser på de varor som ingår i produktkorgen." Dustins pris för "Support Strategiskt paket 5 år" avseende servrar typ 1-5 och lagring typ 1 framgår av prislistan. För övrigt är Support Strategiskt paket formellt sett inte en vara utan en tjänst. Det kan därför ifrågasättas om det faktiskt varit nödvändigt

att ange pris på den tjänsten. Den omständigheten att Dustin offererat en lösning med 10 GbE-portar, som ger möjlighet till snabbare kommunikation, medför inte att ska-kravet på "Minst två 1 GbE-portar per controller" inte är uppfyllt eftersom portarna automatiskt ställer om sig och anpassar sig till den hastighet som kan transporteras med förbindelsen.

Proportionalitetsprincipen förutsätter att kraven på upphandlingsförfarandet står i rimlig proportion till de mål som eftersträvas. (se bl.a. prop. 2009/10:180 s. 91). Uppställda krav ska ha ett naturligt samband med och stå i proportion till det behov som ska täckas. (prop. 2006/07:128 s. 132 samt prop. 2010/11:150 s. 174). I doktrinen har anförts att uppgift som diskvalificerar en leverantör måste vara relevant för den aktuella upphandlingen och rimligen vara av inte oväsentlig betydelse. (Hentze och Sylvén: Offentlig upphandling - kommentar, uppl. 1:2, s. 19).

I målet är ostridigt mellan parterna att Dustin endast har bifogat tekniska specifikationer för de offererade servrarna, men inte för övriga produkter under tillval/konfigurationer i prisbilagan. Förvaltningsrätten konstaterar att de aktuella specifikationerna inte har varit nödvändiga för att FMV ska kunna bedöma om de övriga produkter som Dustin offererat uppfyller uppställda krav på prestanda i upphandlingen. Specifikationerna har således varit relevanta för upphandlingen men inte av väsentlig betydelse för att avgöra kravuppfyllanden. Förvaltningsrätten anser att det inte heller framkommit sådana uppgifter som gett FMV anledning att kontrollera att kravet verkligen var uppfyllt, eftersom Dustin angav i anbudet att de uppfyller samtliga ska-krav för produkterna i prisbilagan. Skäl att ifrågasätta Dustins kapacitet att fullgöra avtalet har inte heller framkommit. Vid dessa förhållanden, och med beaktande av att avvikelser från ska-kravet inte är av sådan art att konkurrensen skulle snedvridas, anser förvaltningsrätten i likhet med FMV att det skulle vara orimligt att framhärda uppfyllnaden av ska-kravet. Det skulle därmed strida mot proportionalitetsprincipen att förkasta Dustins anbud på denna grund. Den omständigheten att FMV har

utvärderat Dustins anbud, trots att det aktuella ska-kravet inte var helt uppfyllt, strider således inte mot proportionalitets- eller likabehandlingsprincipen.

Förvaltningsrätten konstaterar vidare att Dustins offererade produkt HP MSA 2040 Storage för Lagring typ 1 uppfyller kravet på att kommunicera med iSCSI, att Dustins pris för ”Support Strategiskt paket 5 år” avseende servrar typ 1-5 och lagring typ 1 framgår av prislistan och att Dustins anbud uppfyller kravet på minst två 1 GbE-portar. Caperios invändningar i dessa delar föranleder därför inte heller något ingripande enligt LUFSS.

Bristande konkurrens

Caperio gör vidare gällande att det måste ha stått klart för FMV att endast ett anbud kvarstod efter att Ateas och Caperios anbud hade förkastats. FMV borde då ha ställt frågan om upphandlingen utsatts för tillräcklig konkurrens. Caperio anser att sådan konkurrens saknades, varför FMV borde ha avbrutit upphandlingen. (jfr. RÅ 2008 ref. 35)

FMV anser att det helt och hållet är myndigheten själv som avgör om en upphandling ska avbrytas eller inte på grund av bristande konkurrens. Det finns inte någon skyldighet att avbryta en upphandling på grund av bristande konkurrens.

Förvaltningsrätten konstaterar att det saknas bestämmelser om avbrytande av upphandling i såväl LUFSS som EU-rättslig lagstiftning. En upphandlande myndighet/enhet har rätt att själv avgöra när det finns förutsättningar för att inleda en upphandling och när en inledd upphandling behöver avbrytas. Möjligheten att avbryta en upphandling är emellertid begränsad efter vad som följer av EU-domstolens praxis. Att avbryta en upphandling på grund av bristande konkurrens har i praxis ansetts vara ett godtagbart skäl. (jfr Kammarättens i Göteborgs dom i mål nr 4564-15). Någon skyldighet för

FMV att avbryta den aktuella upphandlingen pga. bristande konkurrens finns dock inte. FMV:s genomförande av upphandlingen strider därför inte mot någon av principerna i 1 kap. 11 § LUFSS.

Likabehandling

Caperio anser också att FMV har behandlat anbudsgivarna olika under kvalificeringsfasen genom att förkasta Caperios anbud för att inte ha uppfyllt kravet på en (processorsockel), som var likvärdig och bättre än den efterfrågade produkten, medan FMV godtagit Dustins anbud, trots att de offererat 10 GbE-portar istället för efterfrågade 1 GbE-portar. FMV:s agerande strider därför mot likabehandlingsprincipen. FMV har också själva inhämtat uppgifter till stöd för Dustins offererade produkt HP MSA 2040 Storage uppfyller kravet på att kommunicera med iSCSI, trots att den bifogade produktspecifikationen uttryckligen angav att anslutningen sker genom ”8/16 Gb Fiber Channel (4) ports per controller”. Även detta strider mot likabehandlingsprincipen.

FMV bestrider att myndigheten har behandlat anbudsgivarna olika. Den omständigheten att Dustin har offererat 10 GbE-portar som ger en snabbare kommunikation påverkar inte ska-kravet eftersom portarna anpassar sig automatiskt till den hastighet som kan transporteras med förbindelsen. Att FMV har godtagit anbudet i den delen innebär inte, till skillnad mot kravet om en (1) processorsockel, att FMV riskerar att behöva göra anpassningar av systemet. I Dustins anbud är det endast hastigheten som berörs. FMV har inte, såsom Caperio påstår, hämtat in information om Dustins offererade produkt HP MSA 2040 Storage uppfyller kravet på att kommunicera med iSCSI i samband med kvalificeringen, utan kraven på den specifika produkten har ansetts vara uppfyllda därför att Dustin i anbudssvaret har angett att produkten uppfyller kraven. FMV har endast i yttrandet till förvaltningsrätten nämnt hänvisningen till tillverkarens hemsida eftersom Caperio ifrågasatte att produkten uppfyllde ska-kravet.

Förvaltningsrätten anser, mot bakgrund av utformningen av ska-kraven i Underbilaga 1 a – Kravspecifikation Server typ 1 och Underbilaga 1 g – Kravspecifikation Lagring typ 1, att FMV inte kan anses ha brutit mot likabehandlingsprincipen genom att förkasta Caperios anbud som innehöll två processorsocklar istället för en, men anta Dustins anbud som offererat en högre hastighet för kommunikation genom 10 GbE-portarna. Det handlar om två helt skilda krav, där Caperios offererade produkt riskerar att medföra anpassningar i systemen, medan Dustins anbud inte påverkade uppfyllnaden av ska-kravet. Det är inte heller visat att FMV har inhämtat information på eget bevåg under kvalificeringsfasen som varit nödvändig för att kontrollera om Dustins anbud uppfyllde samtliga ska-krav. Skäl för ingripande föreligger därför inte heller på denna grund.

Slutsats

Sammanfattningsvis anser förvaltningsrätten att det inte är visat att FMV har brutit mot någon av principerna i LUFSS, och därmed mot bestämmelserna i 1 kap. 11 § LUFSS, genom att förkasta Caperios anbud och att beakta Dustins anbud vid utvärderingen. Skäl för ingripande enligt LUFSS föreligger därför inte på de av Caperio anförda grunderna. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1A.LOU).

Häike Degenkolbe

Rådman

Helena Boson har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill återropa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.